

Ierosināta lieta par normu, kas paredz apmaksāt Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu vai Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonas dienesta pienākumu pildīšanu laikā, kad tai nebija iespējams piešķirt pārtraukumu, atbilstoši tai noteiktajai stundas algas likmei

Satversmes tiesas 2. kolēģija 2018. gada 26. jūlijā ierosināja lietu “Par Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 14. panta 7.¹ daļas 1. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam”.

Apstrīdētā norma

Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 14. panta 7.¹ daļas 1. punkts:

“Ja Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta pienākumu pildīšanu virs noteiktā dienesta pienākumu izpildes laika kompensē, piešķirot atpūtas laiku saskaņā ar šā panta septīto daļu, un tas apdraud attiecīgās Iekšlietu ministrijas sistēmas iestādes vai Ieslodzījuma vietu pārvaldes spēju nodrošināt dienesta uzdevumu izpildi, iestādes vadītājs vai viņa pilnvarota amatpersona var lemt par attiecīgā dienesta pienākumu izpildes laika apmaksu. Šādā gadījumā samaksu par dienesta pienākumu pildīšanu virs noteiktā dienesta pienākumu izpildes laika, kuru nav iespējams kompensēt, piešķirot atpūtas laiku, nosaka šādi (ņemot vērā virsstundu skaitu):

1) par dienesta pienākumu pildīšanu virs noteiktā dienesta pienākumu izpildes laika — laikā, kad amatpersonai nebija iespējams piešķirt pārtraukumu, — atbilstoši amatpersonai noteiktajai stundas algas likmei.”

Augstāka juridiskā spēka norma

Satversmes 91. panta pirmais teikums: “Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā.”

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc Administratīvās rajona tiesas pieteikuma. Administratīvās rajona tiesas tiesvedībā ir administratīvā lieta, kuras ietvaros Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi lūdz uzlikt pienākumu Ieslodzījuma vietu pārvaldei atlīdzināt tai zaudējumus, kuri esot radušies sakarā ar neizmaksātu piemaksu par virsstundu darbu, kad amatpersonai bija aizliegts pamest dienesta pienākumu izpildes vietu pusdienu pārtraukuma laikā.

Administratīvā rajona tiesa uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 91. panta pirmajam teikumam, jo vispārēji par virsstundu darbu normatīvajos aktos esot paredzēta piemaksa 100 procentu apmērā no personai noteiktās algas. Savukārt saskaņā ar apstrīdēto normu virsstundu darbs, kuru noteiktas amatpersonas veic laikā, kad tām nebija iespējams piešķirt pārtraukumu, apmaksājams tāpat kā normālais darba laiks, proti, bez šādas piemaksas.

Administratīvā rajona tiesa uzskata, ka šādai atšķirīgai attieksmei nav leģitīma mērķa. Arī tad, ja par tās leģitīmo mērķi varētu uzskatīt sabiedrības drošības aizsardzību, šī atšķirīgā attieksme neesot piemērota minētā mērķa sasniegšanai, jo tās vienīgais efekts esot valsts budžeta līdzekļu ietaupījums.

Tiesas process

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Saeimu līdz 2018. gada 26. septembrim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2018. gada 26. decembris. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.